

**FILOSOFIECAFÉ
DEVENTER,
6 MAART 2025:**

**OVER 'ZEGGEN WAT
JE DENKT'.**

DOOR TREES SCHOPMAN

DE SPIEGEL – FILOSOFISCHE PRAKTIJK DEVENTER

WWW.FILOSOFISCHEPRAKTIJKDEVENTER.NL

VRIJHEID VAN MENINGSUITING

- *BIJ HET RECHT OM TE ZEGGEN WAT JE DENKT, HOORT DE PLICHT OM TE DENKEN OVER WAT JE ZEGT.* STEF BOS, NEDERLANDSE ZANGER EN ACTEUR (1961 -)
- IN MIJN ROL ALS GESPREKSLEIDER MOET IK MENSEN SOMS BETEUGELLEN IN WAT ZE ZEGGEN.
- ALS IEMAND ZICH HEEL ANDERS UITLAAT DAN JIJ VERWACHT, KAN HET OOK EEN THEMA OF ONDERWERP IN EEN NIEUW LICHT ZETTEN (TABOE DOORBREKEND ZIJN).
- SAMEN MET PUBLIEK NAAR ENKELE SITUATIES KIJKEN

BETEKENT VRIJHEID VAN MENINGSUITING DAT JE ALLES MAG ZEGGEN?

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=-CBAYSMWNV8](https://www.youtube.com/watch?v=-CBAYSMWNV8) (2 MINUTEN)

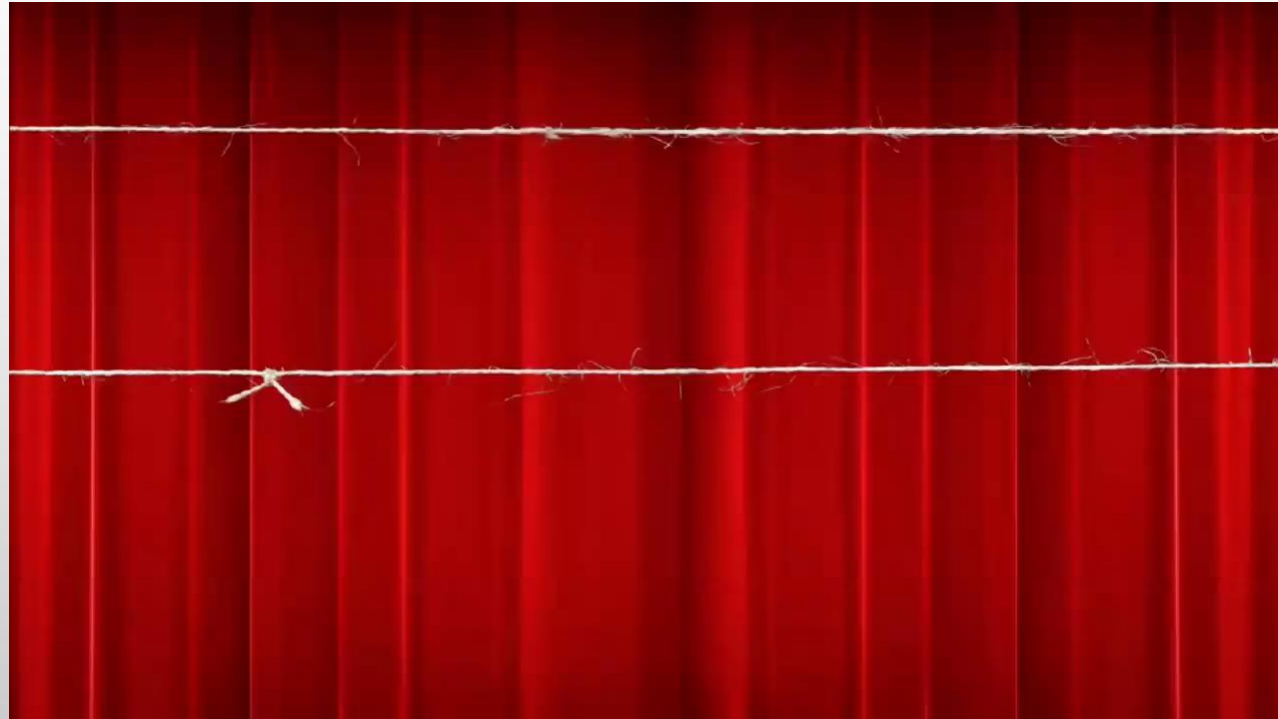
**Het is hier
VERPLICHT om
na te denken!**

WAARDE VAN VRIJHEID VAN MENINGSUITING

- *BIJ HET RECHT OM TE ZEGGEN WAT JE DENKT, HOORT DE Plicht OM TE DENKEN OVER WAT JE ZEGT. STEF BOS, NEDERLANDSE ZANGER EN ACTEUR (1961 -)*
- WAT HOUDT 'DE Plicht OM TE DENKEN OVER WAT JE ZEGT' IN?
- IS VOLLEDIGE VRIJHEID VAN MENINGSUITING WENSELIJK OF ZELFS MOGELIJK?

VRIJHEID VAN MENINGSUITING

[HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=RDV_PSARLYG](https://www.youtube.com/watch?v=RDV_PSARLYG) (1.26 MINUUT)

CASUS 1- OPWARMERTJE UIT MIJN STUDENTENTIJD

- IK KWAM IN EEN KROEG BINNEN EN EEN ANDERE GAST HAD EEN HOND BIJ ZICH. DE HOND BLAFTE NAAR MIJ, IK SCHROK EN ZEI HARDOP “STOM KRENG!” VERVOLGENS KREEG IK EEN DODELIJK BLIK VAN DE HONDENEIGENAAR DIE IK ME TOT OP DE DAG VAN VANDAAG HERINNER.
- WAT VINDEN JULLIE VAN
  - MIJN OPMERKING?
  - VAN REACTIE HONDENEIGENAAR?
- STEL IK HAD EEN FILM GEZIEN MET EEN CAFEBEZOEKER EN EEN BLAFFENDE HOND NAAR EEN BINNENKOMENDE GAST. EN IK HAD DAN GEREAGEERD : “STOM KRENG”: LEIDT DAT TOT EEN ANDERE BEOORDELING?.
- OF ER WAS EEN FEEDBACKSCHERM GEWEEST IN HET CAFÉ WAAR BEZOEKERS ANONIEM HUN REACTIES ACHTER KONDEN LATEN EN IK HAD DAAR ANONIEM GESCHREVEN “ROT HOND, STOM KRENG, DOMME GAST ZORG DAT JE HOND NIET BLAFT NAAR BINNENKOMENDE BEZOEKERS”. WAS HET DAN ANDERS GEWEEST?

CASUS 2 - AUSTRALISCHE VERPLEEGKUNDIGEN ONTSLAGEN NA DOODSVERWENSING JEGENS ISRAËLIËRS (12 -2-2025)

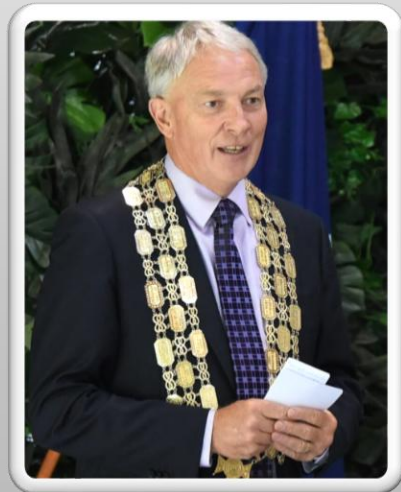
BRON: [AUSTRALISCHE VERPLEEGKUNDIGEN ONTSLAGEN NA DOODSVERWENSING JEGENS ISRAËLIËRS | BUITENLAND | NU.NL](#)

- TWEE MEDEWERKERS VAN EEN AUSTRALISCH ZIEKENHUIS ZIJN ONTSLAGEN NA HUN DREIGEMENT DAT ZE ISRAËLISCHE PATIËNTEN NIET ZOULDEN BEHANDELEN EN ZOULDEN LATEN STERVEN. DE TWEE DEDEN DE UITSPRAKEN IN GESPREK MET EEN ISRAËLISCHE INFLUENCER, DIE DE BEELDEN VERVOLGENS ONLINE ZETTE. DE INFLUENCER WAS MET DE TWEE IN GESPREK GERAAKT VIA EEN VIDEOAPP DIE WILLEKEURIGE GEBRUIKERS AAN ELKAAR KOPPELT. DE MAN DIE IN BEELD VERSCHEEN, ZEI DAT HIJ HET JAMMER VOND OM MET IEMAND UIT ISRAËL TE SPREKEN. "JE ZAL UITEINDELIJK STERVEN EN IN DE HEL BELANDEN."
- TOEN DE INFLUENCER VROEG WAAROM HIJ DAT ZEI, VERSCHEEN ER EEN VROUW IN BEELD. "HET LAND IS VAN PALESTINA, NIET VAN JOU, KLOOTZAAK", ZEI ZE. TOEN DE INFLUENCER VROEG WAT ZE ZOULDEN DOEN ALS ER EEN ISRAËLIËR NAAR HET ZIEKENHUIS ZOU KOMEN, ANTWOORDDE DE VROUW: "IK ZAL ZE NIET BEHANDELEN, IK ZAL ZE DODEN." DE MAN VULDE DAAROP AAN: "JE MOEST EENS WETEN HOEVEEL ISRAËLIËRS NAAR DIT ZIEKENHUIS ZIJN GEKOMEN EN IK NAAR DE HEL HEB GESTUURD." HIJ HAALDE DAARBIJ EEN VINGER LANGS ZIJN KEEL.
- EEN PAAR UUR NADAT DE VIDEO ONLINE WAS VERSCHENEN, BLEEK DAT HET GING OM TWEE VERPLEEGKUNDIGEN VAN HET BANKSTOWN HOSPITAL IN SYDNEY. HET GESPREK WAS AFGELOPEN DINSDAG TIJDENS HUN NACHTDIENST OPGENOMEN. ZE ZIJN OP STAANDE VOET ONTSLAGEN, SCHRIJFT THE GUARDIAN.
- **GEEN BEWIJS DAT ER ECHT MENSEN ZIJN GEDOOD;**
DE ADVOCaat VAN DE MANNELIJKE VERPLEEGKUNDIGE ZEGT DAT ZIJN CLIËNT ZIJN EXCUSES HEEFT AANGEBODEN AAN DE INFLUENCER EN DE JOODSE GEMEENSCHAP. IN EEN REACTIE TEGENOVER AUSTRALISCHE MEDIA ZEGT DE MAN DAT HIJ "NIEMAND WILDE BELEDIGEN". "HET WAS EEN GRAPJE, EEN MISVERSTAND." OOK DE VROUW HEEFT SPIJT, VERTELT HAAR OOM. VOLGENS HEM HEEFT ZE VANWEGE ALLE OPHEF EEN PANIEKAANVAL GEKREGEN EN MEDISCHE VERZORGING NODIG GEHAD.

HOOGSTE NIEUW- ZEELANDSE DIPLOMAAT IN VK ONTSLAGEN NA OPMERKING OVER TRUMP

BRON: [HTTPS://NOS.NL/ARTIKEL/2558355-HOOGSTE-NIEUW-ZEELANDSE-DIPLOMAAT-IN-VK-ONTSLAGEN-NA-OPMERKING-OVER-TRUMP](https://nos.nl/artikel/2558355-hoogste-nieuw-zeelandse-diplomaat-in-vk-ontslagen-na-opmerking-over-trump)

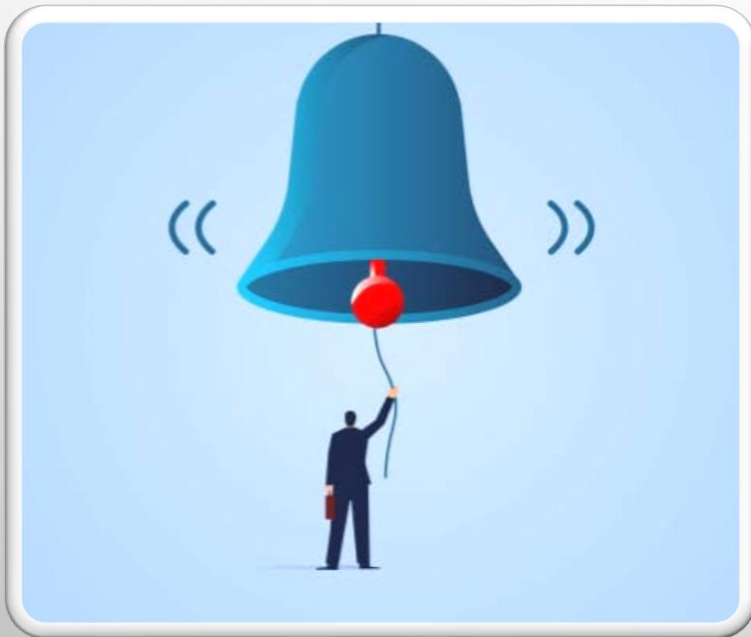

- **PHIL GOFF HAD ZICH PUBLIEKELIJK ONWELGEVALLIG OVER DE AMERIKAANSE PRESIDENT UITGELATEN.** HIJ SPRAK ZIJN WOORDEN UIT BIJ EEN BIJeenKOMST IN LONDEN WAAR OOK DE FINSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN VALTONEN AANWEZIG WAS. IN EEN **OPENBAAR GESPREK** MET HAAR MELDDE GOFF DE TOESPRAAK TE HEBBEN HERLEZEN VAN DE LATERE PREMIER WINSTON CHURCHILL DIE HIJ HIELD NA ONDERTEKENING VAN HET VERDRAG VAN MÜNCHEN IN 1938. MET DAT VERDRAG WERD GEACCEPTEERD DAT HITLER DE TSJECHISCHE REGIO SUDETENLAND HAD GEANNEXEERD IN RUIL VOOR VREDESGARANTIES. TOENMALIGE BRITSE PREMIER CHAMBERLAIN NOEMDE HET VERDRAG "VREDE VOOR ONZE TIJD". DE VREDESGARANTIES VAN DE DUITSE LEIDER BLEKEN UITEINDELIJK NIETS WAARD: RUIM EEN JAAR LATER BEGON DE TWEEDE WERELDOORLOG.
- **WAT PHIL GOFF PER MICROFOON ZEI:** "“IK HERLAS DE SPEECH DIE CHURCHILL GAF IN HET LAGERHUIS IN 1938 NA HET VERDRAG VAN MÜNCHEN”, "CHURCHILL WENDDE ZICH TOT CHAMBERLAIN EN ZEI: 'JE HAD DE KEUS TUSSEN SCHANDE EN OORLOG. JE KOOS VOOR SCHANDE, MAAR JE KRIJGT OORLOG.'” "PRESIDENT TRUMP HEEFT EEN BUSTE VAN CHURCHILL IN DE OVAL OFFICE LATEN HERSTELLEN. MAAR DENK JE ECHT DAT HIJ IETS VAN GESCHIEDENIS SNAPT?“
- **'JE KUNT NIET VRIJUIT SPREKEN'**
DE NIEUW-ZEELANDSE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN WINSTON PETERS ZEGT DAT HET ONTSLAAN VAN GOFF EEN VAN DE MOEILIJKSTE DINGEN WAS DIE HIJ HEEFT MOETEN DOEN IN ZIJN CARRIÈRE. HIJ ZEI EERDER NAAR TEVREDENHEID MET HEM TE HEBBEN SAMENGEWERKT EN HEM AL LANG TE KENNEN, MAAR DAT HIJ NIET ANDERS KON. "ALS JE OP DIE PLEK ZIT, VERTEGENWOORDIG JE DE REGERING EN HET BELEID. JE KUNT NIET VRIJUIT SPREKEN, JE BENT HET GEZICHT VAN NIEUW-ZEELAND", ZEI DE MINISTER. "ZO GEDRAAG JE JE DIPLOMATIEK NIET ALS JE HET UITHANGBORD VAN JOUW LAND BENT".
- PARTIJGENOOT BIJ LABOUR EN **VOORMALIG NIEUW-ZEELANDSE PREMIER HELEN CLARK** STELT DAT ZE HET "EEN MAGER EXCUUS VINDT OM EEN GERESPECTEERDE VOORMALIGE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN TE ONTSLAAN". ZE ZEGT ONLANGS BIJ DE VEILIGHEIDSTOP IN MÜNCHEN TE ZIJN GEWEEST "WAAR VELEN PARALLELEN TROKKEN TUSSEN MÜNCHEN IN 1938 EN DE ACTIES VAN DE VS VAN NU".
DE **HUIDIGE LABOUR-LEIDER CHRIS HIPKINS** PRIJST DE STAAT VAN DIENST VAN GOFF, MAAR STELT TEGELIJKERTIJD DAT HIJ TE VER IS GEGAAN ALS DIPLOMAAT DOOR DE KENNIS VAN GESCHIEDENIS VAN EEN AMERIKAANSE PRESIDENT IN TWIJFEL TE TREKKEN. "HET GAAT ZEKER EEN GRENS OVER. OF DAT IETS IS WAAR HIJ VOOR ONTSLAGEN MOEST WORDEN IS UITEINDELIJK DE BESLISSING VAN WINSTON PETERS".

CASUS 3 - MISSTANDEN GEMELD BIJ LIMBURGSE JEUGDZORGINSTELLING: DRUGS, DWANG EN GEWELD

BRON: [HTTPS://NOS.NL/ARTIKEL/2556350-MISSTANDEN-GEMELD-BIJ-LIMBURGSE-JEUGDZORGINSTELLING-DRUGS-DWANG-EN-GEWELD](https://nos.nl/artikel/2556350-misstanden-gemeld-bij-limburgse-jeugdzorginstelling-drugs-dwang-en-geweld)

- **(OUD-)MEDEWERKERS VAN EEN JEUGDZORGINSTELLING IN LIMBURG SLAAN BIJ DE REGIONALE OMROEP L1 ALARM OVER DE OMSTANDIGHEDEN BINNEN DE ORGANISATIE. ZE ZEGGEN DAT CLIËNTEN ONDER ANDERE TE MAKEN KREGEN MET GEWELD, DRUGSCRIMINALITEIT EN GEDWONGEN PROSTITUTIE.**
L1 SPRAK MET MEERDERE (OUD-)MEDEWERKERS EN ANDERE BETROKKENEN, DIE ANONIEM WILLEN BLIJVEN. ZE VERTELLEN OVER DE PROBLEMEN DIE ZICH TUSSEN 2022 EN 2024 OP DE LOCATIES AFSPLEEDEN. VOLGENS DE MEDEWERKERS WAREN ZE NIET ALTIJD IN STAAT OM DE JONGEREN PASSENDE ZORG TE BIEDEN, OMDAT HUN PROBLEMATIEK TE ERNSTIG WAS OF OMDAT HET PERSONEEL NIET GESCHOOLD WAS.
- **MELDINGEN INSPECTIE:** VOLGENS L1 BLIJKT UIT VERSCHILLENDE BRONNEN DAT ER VERSCHILLEN ZIJN TUSSEN HET AANTAL INCIDENTEN DAT DE ZORGINSTELLING HEEFT GEMELD BIJ DE INSPECTIE GEZONDHEIDSZORG EN JEUGD (IGJ) EN DE VERHALEN VAN DE (OUD-)MEDEWERKERS. TERWIJL DE OFFICIËLE DATA SLECHTS EEN BEPERKT AANTAL INCIDENTEN LAAT ZIEN, SPREKEN BETROKKENEN OVER EEN VEELVOUD VAN ERNSTIGE MISSTANDEN. ....
DE DIRECTIE VAN DE ZORGGROEP WILDE GEEN VRAGEN BEANTWOORDEN VAN L1, MAAR LAAT IN EEN SCHRIFTELIJKE REACTIE WETEN DAT DE ZORGGROEP DE ZORG LEVERT DIE CONTRACTUEEL MOET WORDEN GELEVERD. "OVER DE WIJZE WAAROP WIJ HIERAAN OPVOLGING GEVEN WORDT PERIODIEK VERANTWOORDING AFGELEGD AAN DE DAARTOE BEVOEGDE INSTANTIES EN OPDRACHTGEVERS."
- **REACTIES GEMEENTEN:** DE GEMEENTEN VENLO EN PEEL EN MAAS, WAAR HILZIJN EEN CONTRACT MEE HEEFT, ZIJN BEKEND MET DE SAMENSTELLINGEN VAN DE GROEPEN BIJ ZORGGROEP. VENLO LAAT WETEN DAT "DE SAMENSTELLING MEDE HET GEVOLG IS VAN HET AFBOUWEN VAN DE GESLOTEN JEUGDZORG", MAAR ZEGT DIT GEEN ZORGWEKKENDE ONTWIKKELING TE VINDEN. "WE ZIEN DAT HET AFBOUWEN SOMS SNELLER GAAT DAN HET ORGANISEREN VAN EEN PASSEND AANBOD VOOR DEZE DOELGROEP."
DE GEMEENTE LEUDAL, WAAR DE ZORGGROEP OOK EEN CONTRACT MEE HEEFT, LAAT IN EEN REACTIE WETEN DE SIGNALLEN UITERST ZORGWEKKEND TE VINDEN. DE GEMEENTE ROEPT IEDEREEN DIE ZICH IN DE SIGNALLEN HERKENT OP ZICH TE MELDEN BIJ DE IGJ.

??????

- MAG- OF KUN JE ALTIJD ZEGGEN WAT JE DENKT?
- HEB JE EEN PLICHT TE ZEGGEN WAT JE DENKT?
- WAAROM ZEG JE EIGENLIJK IETS...
  1. OM JEZELF TE HOREN?
  2. OM GEHOORD TE WORDEN DOOR ANDEREN?
  3. ???????
- IS ER VERSCHIL TUSSEN 1 EN 2 (EN EVENTUEEL 3) MBT. ZEGGEN WAT JE DENKT?

DE SPIEGEL
Filosofische
praktijk Deventer

INSPIRATIE BRONNEN
Natuur
Mens
het AL

ORGANISEERT
Filosofiecafé
Filosofiecurcus
Filosofie op verzoek

FILOSOOF
Trees Schopman
Initiatiefnemer van
Filosoferen-in-Deventer.nl

Graaf in je binnenste.
Daar is de bron van het goede...
(Marcus Aurelius 121-180)

Op zoek naar jouw en mijn 'eigen-wijsheid'.

Vind inspiratie op
WWW.DESPIEGEL.NL

**FILOSOFEREN
IN
DEVENTER**

FILOSOOFIE
CAFÉ
maandelijks Te donderdagavond in 'Te hemel'

FILOSOOFIE
OP VERZOEK
o.a. coaching, workshop, lezing...

FILOSOOFIE
CURSUSSEN
o.a. levenskunst, verbinding, ethiek...

DENKEN
Is de ziel die met zichzelf praat!
(Socrates 469-399 v Chr.)

SEPTEMBER
tot en met
APRIL

BEKIJK HET AANBOD OP
FILOSOFERENINDEVENTER.NL

PAUZE

HEB JE JE VRIJE GIFT
VOOR DIT FILOSOFIECAFÉ
NOG NIET BETAALD?

DAN KUN JE DAT
HIER ALSNOG DOEN
DOOR DE QR CODE
TE SCANNEN
MET DE CAMERA APP VAN JE MOBIEL.

SCAN ME

FILOSOFISCHE RECHTVAARDIGING VOOR VRIJHEID VAN MENINGSUITING

- **JOHN MILTON, JOHN STUART MILL EN IMMANUEL KANT, EN ANDEREN...**
VRIJE MENINGSUITING DRAAGT BIJ AAN DE ONTWIKKELING VAN KENNIS, ZELFONTPLOOIING EN DE ZOEKTOCHT NAAR WAARHEID.
- **FUNDAMENTEEL MENSENRECHT:** VRIJHEID VAN MENINGSUITING WORDT ALGEMEEN ERKEND ALS EEN FUNDAMENTEEL MENSENRECHT EN IS VASTGELEGD IN INTERNATIONALE VERDRAGEN ZOALS ARTIKEL 19 VAN DE UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS.
  - “EENIEDER HEEFT HET RECHT HEEFT OM ZIJN MENING VRIJELIJK TE UITEN ZONDER INMENGING VAN BUITENAF”.
  - IN NEDERLAND IS DE VRIJHEID VAN MENINGSUITING VERANKERD IN ARTIKEL 7 VAN DE GRONDWET.
  - HOEWEL VRIJHEID VAN MENINGSUITING EEN FUNDAMENTEEL RECHT IS, WORDT DIT RECHT IN VEEL LANDEN ONDERWORPEN AAN BEPAALDE BEPERKINGEN.
- BEDRIJVEN ZOALS **FACEBOOK EN TWITTER** ZIJN WETTELIJK VERPLICHT OM BEPAALDE SOORTEN CONTENT TE VERWIJDEREN, ZOALS HAATZAAIENDE UITLATINGEN, BEDREIGINGEN, EN DESINFORMATIE.
- **WAAR LIGT DE GRENS** TUSSEN HET MODEREREN VAN SCHADELIJKE CONTENT EN HET BEPERKEN VAN LEGITIEME MENINGSUITING?

JOHN MILTON (1608 – 1674)

- ENGELSE DICHTER, DENKER EN ESSAYIST DIE VOORAL BEKEND IS GEWORDEN DOOR ZIJN EPISCHE GEDICHT 'PARADISE LOST'.
- LEEFDE IN EEN TIJD VAN POLITIEKE EN RELIGIEUZE ONRUST IN ENGELAND, WAARONDER DE ENGELSE BURGEROORLOG (1642–1651).
- ZIJN POLITIEKE GESCHRIFTEN, WAARONDER AREOPAGITICA, GETUIGEN VAN ZIJN DIEPGAANDE OVERTUIGINGEN OVER VRIJHEID, WAARHEID EN DE ROL VAN DE OVERHEID.
- FERVENT VORSTANDER VAN HET REPUBLICANISME
- VERZETTE ZICH FEL TEGEN ZOWEL DE TIRANNIE VAN DE MONARCHIE ALS DE ONDERDRUKKING VAN RELIGIEUZE MINDERHEDEN.
- WAS UITGESPROKEN PLEITBEZORGER VAN INTELLECTUELE VRIJHEID EN GELOOFDE DAT EEN OPEN DISCUSSIE ESSENTIEEL WAS VOOR HET WELZIJN VAN DE SAMENLEVING.

MILTON EN ZIJN AREOPAGITICA

- **CENSUR IS SCHADELIJK VOOR DE ZOEKTOCHT NAAR WAARHEID.** WAARHEID KAN ALLEEN ZEGEVIEREN ALS ZE WORDT BLOOTGESTELD AAN EEN OPEN DEBAT EN CONCURRENTIE MET ONWAARHEDEN. WAARHEID IS ALS EEN LEVEND ORGANISME DAT MOET WORDEN **GETEST EN BEPROEFD** OM STERKER TE WORDEN.
- MILTON HAD EEN **DEEP VERTROUWEN IN DE MENSELIJKE REDE.** HOEWEL MENSEN FOUTEN MAKEN, ZIJN ZIJ IN STAAT ZIJN OM UITEINDELIJK DE WAARHEID TE ONTDEKKEN DOOR MIDDEL VAN DISCUSSIE EN ARGUMENTATIE. HET **VERBIEDEN VAN IDEEËN**, HOE CONTROVERSERIEEL OF FOUTIEF ZE OOK MOGEN LIJKEN, VERHINDERT DIT PROCES EN **LEIDT TOT STAGNATIE VAN HET INTELLECT.**
- MILTON STELT DAT WANNEER **ÉÉN AUTORITEIT BEPAALT** WELKE IDEEËN WEL OF NIET MOGEN WORDEN UITGEDRUKT, DIT **LEIDT TOT ONDERDRUKKING EN DESPOTISME.** HIJ PLEIT ERVOOR DAT HET PUBLIEK ZELF IN STAAT MOET ZIJN OM TE OORDELEN OVER DE WAARDE VAN IDEEËN, ZONDER INMENGING VAN EEN HOGERE MACHT.
- DIT IDEE IS **VAN GROOT BELANG IN MODERNE DEMOCRATISCHE SAMENLEVINGEN**, WAAR VRIJHEID VAN MENINGSUITING EEN ESSENTIEEL ONDERDEEL VORMT VAN HET WAARBORGEN VAN BURGERRECHTEN EN POLITIEKE PARTICIPATIE. **MILTON'S STANDPUNT WAS REVOLUTIONAIR** VOOR ZIJN TIJD, AANGEZIEN HIJ ZICH VERZETTE TEGEN DE TOEN GEBRUIKELIJKE PRAKTIJK VAN **CENSUR DOOR KERKELIJKE EN STAATSINSTELLINGEN.**
- IN ZIJN VERWIJZINGEN NAAR DE AREOPAGUS BENADRUKT MILTON DE **HISTORISCHE WORTELS VAN VRIJE MENINGSUITING IN DE ATHEENSE DEMOCRATIE.** DE GRIEKEN GELOOFDEN DAT VRIJHEID VAN SPREKEN ESSENTIEEL WAS VOOR EEN GEZONDE POLITIEKE GEMEENSCHAP. ZONDER VRIJE UITWISSELING VAN IDEEËN ZOU EEN SAMENLEVING VERLAMD RAKEN DOOR DOGMA EN CONFORMITEIT.
- HIJ ZAG **VRIJHEID VAN MENINGSUITING** NIET ALLEEN ALS EEN POLITIEK RECHT, MAAR OOK ALS EEN **MORELE VERPLICHTING.** VOLGENS MILTON WAS HET DE TAAK VAN ELK INDIVIDU OM ACTIEF DE WAARHEID TE ZOEKEN, EN CENSUR BELEMMERDE DEZE GODDELIJKE OPDRACHT. IN ZIJN VISIE WAS DE **WAARHEID NIET STATISCH, MAAR DYNAMISCH**, IETS DAT VOORTDUREND ONTDEKT EN HERONTDEKT MOEST WORDEN.
- VOOR MILTON STOND VRIJHEID IN DIENST VAN EEN HOGERE, MORELE WAARHEID, TERWIJL LATERE DENKERS VRIJHEID MEER ZAGEN ALS EEN RECHT OP ZELFEXPRESSIE EN INDIVIDUELE AUTONOMIE

WAAR OF NIET WAAR?

(VERONDERSTELLINGEN VAN MILTON EN DAARMEE DE FUNDAMENTEN VAN ZIJN REDENATIE)

- WAARHEID KAN ALLEEN ZEGEVIEREN ALS ZE WORDT BLOOTGESTELD AAN EEN OPEN DEBAT EN CONCURRENTIE MET ONWAARHEDEN. WAARHEID IS ALS EEN LEVEND ORGANISME DAT MOET WORDEN **GETEST EN BEPROEFD** OM STERKER TE WORDEN
- HOEWEL MENSEN FOUTEN MAKEN, ZIJN ZIJ IN STAAT ZIJN OM UITEINDELIJK DE WAARHEID TE ONTDEKKEN DOOR MIDDEL VAN DISCUSSIE EN ARGUMENTATIE.
- BETEKENT BOVENSTAANDE DAT EEN MENING SLECHTS GEUIT MAG WORDEN ALS DEZE ONDERBOUWD IS MET ARGUMENTEN?
- HET PUBLIEK IS ZELF IN STAAT TE OORDELEN OVER DE WAARDE VAN IDEEËN, ZONDER INMENGING VAN EEN HOGERE MACHT (OF ZOU DAT MOETEN ZIJN?).
- ZONDER VRIJE UITWISSELING VAN IDEEËN RAAKT EEN SAMENLEVING VERLAMD DOOR DOGMA EN CONFORMITEIT.
- DE WAARHEID ZOEKEN IS EEN 'GODDELIJKE OPDRACHT' EN DAARMEE EEN MORELE Plicht. VOORAL OMDAT DE WAARHEID NIET STATISCH, MAAR DYNAMISCH IS; IETS DAT VOORTDUREND ONTDEKT EN HERONTDEKT MOET WORDEN.

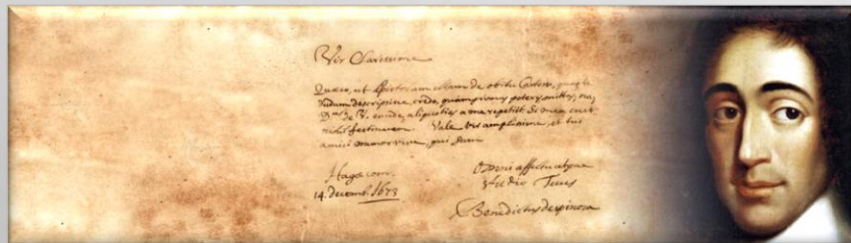
MILTONS PARADOX

- VOLGENS MILTON IS EEN **OPEN EN ONGECENSUREERD DEBAT** NOODZAKELIJK VOOR DE WAARHEID EN DE VOORUITGANG VAN DE SAMENLEVING (ZIE AREOPAGITICA). DIT IS O.A. OVERGENOMEN IN HET EERSTE AMENDEMENT VAN DE AMERIKANSE GRONDWET. ECHTER.. WAS HIJ **TEGEN HET TOESTAAN VAN “KWAADAARDIGE” EN “GODSLASTERLIJKE” GESCHRIFTEN**, DIE HIJ ZAG ALS BEDREIGINGEN VOOR DE SOCIALE ORDE EN HET MORELE WELZIJN VAN DE NATIE.
- DEZE **PARADOX** HEEFT GELEID TOT **DEBATTEN ONDER FILOSOFEN OVER DE VRAAG OF VOLLEDIGE VRIJHEID VAN MENINGSUITING WENSELIJK OF ZELFS MOGELIJK IS.**
- BRON: [HTTPS://GESCHIEDENISBLOG.NL/VRIJHEID-VAN-MENINGSUITING-ANALYSE-VAN-MILTONS-AREOPAGITICA/](https://geschiedenisblog.nl/vrijheid-van-meningsuiting-analyse-van-miltons-areopagitica/)

• EN BARUCHS OPLOSSING!

OOK **BENEDICTUS BARUCH DE SPINOZA(1632 -16677)** WAS OOK VOOR VRIJHEID VAN GODSDIENST EN VRIJHEID VAN MENINGSUITING.

- ZIJN VISIE: ER ZIJN ‘WAARHEIDSSPREKERS’ DIE BESTUURDERS MOGEN BEKRITISEREN. DIT MOET WEL MET RESPECT VOOR DE BETREFFENDE PERSOON GEDAAN WORDEN.
- BOVENDIEN MOET DE CRITICASTER AAN ZELFCENSUUR DOEN.
- EN.....VRIJHEID VAN DENKEN EN SPREKEN, LEIDT NIET TOT VRIJHEID VAN HANDELEN!
- BRON: [DE KRACHT VAN HET WOORD, AFLEVERING 2: WAT IS DE GESCHIEDENIS VAN DE VRIJHEID VAN MENINGSUITING?](#)

CITATEN: VRIJHEID VAN MENINGSUITING

- *MENSEN EISEN VRIJHEID VAN MENINGSUITING ALS COMPENSATIE VOOR DE VRIJHEID VAN DENKEN WAAR ZE ZELDEN GEBRUIK VAN MAKEN. **SÖREN KIERKEGAARD DEENS FILOSOOF (1813 - 1855)***
- *DE VRIJHEID VAN MENINGSUITING KAN WORDEN AFGEPAKT, EN DAN ZULLEN WE DOM EN STIL ALS SCHAPEN NAAR DE SLACHTBANK WORDEN GELEID. **GEORGE WASHINGTON , AMERIKAANS PRESIDENT (1E) (1732 - 1799)***
- *BELEDIGD WORDEN DOOR DE VRIJHEID VAN MENINGSUITING MOET NOOIT BESCHOUWD WORDEN ALS EEN RECHTVAARDIGING VOOR GEWELD. **ALAN DERSHOWITZ, AMERIKAANS ADVOCaat EN AUTEUR (1938 -)***
- *VRIJHEID VAN MENINGSUITING BETEKENT NIET DAT IEDEREEN MAAR ZWIJGEN KAN WANNEER EN WAAR HIJ MAAR WIL. **ERNST FERSTL, OOSTENRIJKS ONDERWIJZER, DICHTER EN AFORISMESCHRIJVER (1955 -)***

SEE YOU

NEXT TIME

FILOSOFIECAFÉ DEVENTER – DE EERSTE DONDERDAGAVOND VAN DE MAAND.

WIL JE OP DE HOOGTE BLIJVEN?
SCHRIJF JE IN VOOR DE NIEUWSBRIEF
VIA DE SITE FILOSOFERENINDEVENTER.NL!

DANK VOOR JE BIJDRAGE!